

Kommunledningsförvaltningen
Ingela Höj
ingela.hojj@enkoping.se

Kommunstyrelsen

Genomförandebeslut av förskola i Skolsta (Litslena-Åby 1:10)

Förslag till kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. Genomföra investering av förskola i Skolsta och beställer den av tekniska nämnden.
2. Driftkostnader, engångskostnader och kostnader för bokförda värden regleras i ordinarie budgetprocess.

Ärendet

Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade (KS2022/967) att upphäva kommunstyrelsens tidigare startbeslut för investering i ny förskola i Skolsta (KS2019/284), då investeringsutgiften vid upphandling överskred den beslutade projektbudgeten med mer än 10 procent. Upphandlingen avbröts och projektet sköts fram med avsikt att senarelägga upphandlingen med nytt genomförandebeslut.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutade 2023-11-08 om att av kommunstyrelsen beställa en förskola i Skolsta (UAN2023/303). Tekniska nämnden föreslår kommunstyrelsen att besluta om genomförande av ny förskola i Skolsta (TN2023/974).

Ärendets beredning

Beredning har skett mellan utbildningsförvaltning, samhällsbyggnadsförvaltning och kommunledningsförvaltning.

Kommunledningsförvaltningens bedömning

Kommunledningsförvaltningen delar utbildningsförvaltningens bedömning under följande förutsättningar:

Förskolan planeras att vara klar för att tas i bruk till höstterminen 2027. Prognosen visar att dagens kapacitet kommer att vara fullt nyttjad 2027. Kapacitet finns i både kommunal och privat regi. Osäkerhet råder om de privata aktörernas framtida verksamhet (Skolsta och Ekolsund). En annan osäkerhetsfaktor är effekten av en eventuell exploatering i Ekolsund. Prognosen fram till 2032-2033 visar ett behov med ytterligare cirka 40 platser.

Idag bedrivs förskoleverksamheten i två byggnader, varav en är paviljong (rivs) och har ett bygglov som går ut 2026 (kan eventuellt förlängas 5 år). Utredning kring höga bullernivåer (ute) pågår.

Förutom förskolan har även grundskolan behov av fler platser då den idag är trångbodd. Om en ny förskola byggs skulle grundskolan kunna använda förskolans gamla lokal med mindre omställningsåtgärder. I den långsiktiga investeringsplanen finns en utgift medtagen för att anpassa nuvarande förskola till grundskola under 2028.

Ekonomiska konsekvenser

Investeringsutgift för projektet finns med i kommunfullmäktiges årsplan för 2024 (KS2022/1040). I preliminär kalkyl, daterad 2023-10-18, finns beräkning av totala utgifter och ökade driftkostnader samt engångskostnader i form av rivning, utrangering m. m.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

För att klara det långsiktiga kapacitetsbehovet för förskoleplatser finns behov av denna investering.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2024-02-07
Protokoll KS2022/967, paragraf 58
Protokoll KS2019/284, paragraf 121
Protokoll UAN2023/303, paragraf 201
Protokoll UAN2019/25, paragraf 34
Protokoll TN2023/974, paragraf 153
Protokoll kommunfullmäktige KS2022/1040, paragraf 195
Kalkyl daterad 2023-10-18

Daniel Jansson-Hammargren
Kommundirektör
Enköpings kommun

Daniel Nilsson
Ekonomichef
Enköpings kommun

Beslutet skickas till:

Teknisk nämnd, för åtgärd

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd, för kännedom

Paragraf 58

Ärendenummer KS2022/967

Investering i ny förskola i Skolsta

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. upphäva startbeslut för investering i ny förskola i Skolsta (KS2019/284, § 121), eftersom investeringsutgiften beräknas överskrida den beslutade projektbudgeten med mer än 10 procent

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

2. investeringsmedel för en ny förskola i Skolsta ska ligga kvar i investeringsplanen.

Sammanfattning

Utbildnings och arbetsmarknadsnämnden beslutade att beställa en ny förskola i februari 2019 (UAN 2019/25). I maj samma år fattade kommunstyrelsen ett startbeslut och beställde av tekniska nämnden att genomföra investeringen för maximalt 60 miljoner kronor (KS2019/284).

Efter upphandling är investeringsutgiften kalkylerad till 92,7 miljoner kronor vilket överstiger startbeslutets utgift med 52,5 procent. Om förskolan ska uppföras behövs därför både investeringsutgift och driftkostnad för verksamheten utökas. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att avbeställa investering av ny förskola i Skolsta enligt tidigare beställning i beslut UAN2019/25, paragraf 34. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden begär av kommunfullmäktige att investeringsmedel för ny förskola i Skolsta ligger kvar i investeringsplanen.

Tekniska nämnden har beslutat (TF2019/225) att projektet för investering av ny förskola i Skolsta anmäls till kommunstyrelsen för ny beredning, med anledning av att totalbeloppet överskrider kommunstyrelsens beslutade projektbudget med mer än 10 procent enligt kommunens regler för investeringar.

Kommunledningsförvaltningens bedömning är liksom utbildningsförvaltningens bedömning att det finns ett stort behov av en större förskola i Skolsta som idag har paviljonger. Även skolan behöver utökas då förskolan idag använder skolans lokaler maximalt. En ny förskola skulle lösa både förskolans och skolans behov av

kapacitetsökning.

Utbildningsförvaltningens bedömning är att avvakta maximalt ett år med en ny upphandling. Med en förskjuten tidplan finns viss risk för att tillfälliga paviljonger behöver sättas upp även för skolans räkning. För att begränsa antalet elever på Skolstaskolan kan skolan eventuellt tacka nej till elever som söker in från andra placeringsområden.

Kommunledningsförvaltningen gör samma bedömning som utbildningsförvaltningen att avbryta upphandlingen på grund av den höga utgiften och att en ny upphandling genomförs inom cirka ett år. En löpande verksamhetsuppföljning är viktig för att reducera risken för tillfälliga och kostnadsdrivande lösningar.

Total investeringsutgift var i tidigare kalkyl beräknad till 60,8 miljoner kronor, varav inventarier 0,8 miljoner kronor. Efter upphandling uppgår total utgiftskalkyl till 92,7 miljoner kronor. En differens med 31,9 miljoner kronor (52,5 procent).

Den högre investeringsutgiften innebär att driftkostnaden ökar med cirka 1,2 miljoner kronor.

Kommunens resultat kommer påverkas genom rivningskostnader och utrantering av bokförda värden. Rivningskostnader kalkyleras till cirka 0,5 miljoner kronor och kvarvarande bokfört värde till cirka 4,5 miljoner kronor. Kostnaden påverkar kommunens resultat det år som åtgärderna genomförs.

Förslag till beslut innebär att investeringen beloppsmässigt ligger kvar enligt kommunfullmäktiges beslut om budget- och investeringsplan 2023-2027. Då budget- och investeringsplan beslutas årligen finns möjlighet till uppdatering inför budget- och investeringsplan 2024-2028.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut och frågar om kommunstyrelsen kan besluta i enlighet med detta och finner så.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, kommunledningsförvaltningen, 2023-02-13

Protokoll UAN2022/1174, paragraf 199 (2022-12-14)

Protokoll TF2019/225, paragraf 125 (2022-12-14)

Protokoll TF2019/225, paragraf 40 (2019-03-27)

Protokoll UAN2019/25, paragraf 34 (2019-02-27)

Protokoll KS2019/284, paragraf 121 (2019-05-21)

Beslutet skickas till:

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, för kännedom

Tekniska nämnden, för kännedom

Kommunfullmäktige, för åtgärd

Paragraf 121

Ärendenummer KS2019/284

Startbeslut för investering i ny förskola i Skolsta

Beslut

1. Kommunstyrelsen ger tekniska nämnden i uppdrag att starta projektering och upphandling av ny förskola i Skolsta med 60,0 miljoner kronor som maximal projektbudget.
2. Kommunstyrelsen ger samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att påbörja en planprocess för att möjliggöra en ny förskola i Skolsta enligt fastighetskontorets förstudie.

Beskrivning av ärendet

Kommunledningsförvaltningen har inkommit med en skrivelse i ärendet. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har beslutat att av tekniska nämnden beställa en ny förskola i Skolsta. Dagens förskola består av paviljonger vars bygglov upphör inom kort. Förskolan är också i behov av kapacitetsökning. Tekniska nämnden har beslutat att starta projektering och upphandling under förutsättning att kommunstyrelsen ger startbeslut. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutade 2019-02-27 om driftsbudgeten.

Kommunledningsförvaltningens bedömning

Enligt kommunfullmäktiges riktlinjer för investeringar ska kommunstyrelsen ge ett igångsättningstillstånd/startbeslut för investeringar som överstiger 50 miljoner kronor. Ekonomiska konsekvenser av investeringen är följande:

Utgifter

Totala utgifter för investeringen beräknas till 60,8 miljoner kronor varav 60 miljoner kronor är utgift för byggnation av förskolan och 0,8 miljoner kronor är utgift för inventarier.

Driftkostnader

Preliminär hyreskostnad kalkyleras till cirka 3,7 miljoner kronor. Då dagens hyra är cirka 1,1 miljoner kronor blir hyrans nettoökning cirka 2,6 miljoner kronor. Därtill tillkommer kapitaltjänstkostnader för inventarier med 0,1 miljoner kronor vilket ger en total ökad driftkostnad med cirka 2,7 miljoner kronor.

Engångskostnader 2022

Planen är att förskolan tas i bruk år 2022. Under detta år uppstår en

engångskostnad med totalt cirka 5 miljoner kronor. Orsaken är kvarstående bokfört värde med cirka 4,5 miljoner kronor samt en rivningskostnad med 0,5 miljoner kronor.

Ny förskola i Skolsta finns med i utbildnings-och arbetsmarknadsnämndens senaste plan för investeringsbehov. Markeringsbeloppet är 70 miljoner kronor.

Inför kommande beslut om investeringsplan 2020-2024 finns projektet med i lokalstyrgruppens prioriteringsförslag.

Verksamhetscontroller Ingela Höij, förvaltningschef Frank Stoor och projektchef Rickard Westlöf redogör för ärendet.

Kommunledningsförvaltningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ger tekniska nämnden i uppdrag att starta projektering och upphandling av ny förskola i Skolsta med 60,0 miljoner kronor som maximal projektbudget.

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till kommunfullmäktige

Arbetsutskottet har berett ärendet den 7 maj 2019 och lämnat förslag till beslut.

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ger tekniska nämnden i uppdrag att starta projektering och upphandling av ny förskola i Skolsta med 60,0 miljoner kronor som maximal projektbudget.

Yrkanden

Ulrika Ornbrant (C) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag med följande tillägg:
Kommunstyrelsen ger samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att påbörja en planprocess för att möjliggöra en ny förskola i Skolsta enligt fastighetskontorets förstudie.

Kopia till:
Tekniska nämnden, för åtgärd
Plan- och exploateringsavdelningen, för åtgärd

Paragraf 201

Ärendenummer UAN2023/303

Beställning av ny förskola i Skolsta 2023

Beslut

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att:

1. godkänna en ökad driftkostnad med cirka 3,5 miljoner kr/år (enligt preliminär kalkyl daterad 2023-10-18), vilket innebär en årlig kostnad på 4,1 miljoner kr/år, för en ny förskola placerad på fastigheten Litslena-Åby 1:1 med plats för 120 barn enligt Enköpings kommuns ramprogram och tas i bruk 2027.
2. föreslå kommunstyrelsen att ta ett nytt genomförandebeslut för byggnation av ny förskola och att driftkostnaden regleras i ordinarie budgetprocess.
3. godkänna en inventarieinvestering på 1 miljoner kronor i projektet.

Reservationer

Johan Enfeldt, Solweig Eklund, Tina Löfgren, Socialdemokraterna reserverar sig mot nämndens beslut om att ärendet ska avgöras idag.

Särskilda yttranden

Särskilt yttrande från Malin Englund, Vänsterpartiet.

"Jag instämmer med Socialdemokraternas yrkande. Vi borde bygga förskolor nära barnens bostad, och därför anser jag att förutsättningar för en förskola i Ekolsund ska utredas som alternativ till kapacitetsökning i Skolsta. "

Beskrivning av ärendet

Utbildnings och arbetsmarknadsnämnden beslutade att beställa en ny förskola i februari 2019 (UAN2019/25). I maj samma år fattade kommunstyrelsen ett startbeslut och beställde av tekniska nämnden att genomföra investeringen för maximalt 60 miljoner kronor (KS2019/284).

Förskolan skulle vara för 120 barn och vara placerad på Litslena-Åby 1:1. Skolsta förskola består idag av en byggnad med kapacitet på 40 platser och en paviljong med kapacitet på 27 platser med tidsbegränsat bygglov. Efter upphandling blev investeringsutgiften kalkylerad till 92,7 miljoner kronor vilket översteg startbeslutets utgift med 52,5 procent. Om förskolan skulle uppföras behövdes därför både att investeringsutgift och driftkostnad för verksamheten utökas. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden föreslog då till

kommunfullmäktige att avbeställa investering av ny förskola i Skolsta (UAN2022/1174) enligt tidigare beställning (UAN2019/25). Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden begärde då också av kommunfullmäktige att investeringsmedel för ny förskola i Skolsta skulle ligga kvar i investeringsplanen.

I mars 2023 beslutar kommunstyrelsen (KS2022/967) att:

1. upphäva startbeslut för investering i ny förskola i Skolsta (KS2019/284, § 121), eftersom investeringsutgiften beräknas överskrida den beslutade projektbudgeten med mer än 10 procent

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

2. investeringsmedel för en ny förskola i Skolsta ska ligga kvar i investeringsplanen.

I juni 2023 tar kommunfullmäktige beslut om Ändringsbudget (dnr KS2023/114, 2023-06-19 KF §115) där ingår ny investeringsutgift för Skolsta förskola för 74 miljoner kronor.

Utbildningsförvaltningens bedömning

Idag går det 55 barn på förskolan i Skolsta.

Befolkningsprognosen visar även att barnantalet kommer öka mot dagens antal om ca 5-6 år till ca 120. Ekolsundsområdet väntas också exploateras vilket kommer innebära ett ännu större tryck på både förskolan och skolan i Skolsta. En privat aktör bedriver verksamhet i 2st lokaler, en belägen i Skolsta och den andra i Ekolsund. Ägarna till denna verksamhet närmar sig pensionsåldern vilket gör att det långsiktiga perspektivet för kommunen blir osäkert om inte den nya förskolan byggs.

Förskolan i Skolsta utgörs dels av en paviljong, för vilken bygglovet inom kort upphör. Därför behövs en permanent lösning. Det är idag trångt med plats på grundskolan i Skolsta och eftersom förskolan står bredvid grundskolan skulle grundskolan kunna använda förskolans nuvarande lokaler om en ny förskola byggs.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

För att klara kapacitetsbehovet för förskoleplatser framöver behöver man bygga denna förskola.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Beställning av ny förskola i Skolsta 2023, daterad 2023-10-17

- Bilaga 01: Kalkyl daterad 2023-10-18
Bilaga 02: Ritning A-40-1-100 (bv)
Bilaga 03: Ritning A-40-1-200 (öv)
Bilaga 04: Utredning Skolsta förskola (Förstudie)

Utbildningsförvaltningens förslag till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att:

1. godkänna en ökad driftkostnad med cirka 3,5 miljoner kr/år (enligt preliminär kalkyl daterad 2023-10-18), vilket innebär en årlig kostnad på 4,1 miljoner kr/år, för en ny förskola placerad på fastigheten Litslena-Åby 1:1 med plats för 120 barn enligt Enköpings kommuns ramprogram och tas i bruk 2027.
2. föreslå kommunstyrelsen att ta ett nytt genomförandebeslut för byggnation av ny förskola och att driftkostnaden regleras i ordinarie budgetprocess.
3. godkänna en inventarieinvestering på 1 miljoner kronor i projektet.

Utskottets beredning

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens arbetsutskott 2023-11-01.

Utskottets förslag till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens arbetsutskott lämnar över ärendet till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden utan eget ställningstagande.

Yrkanden

Ordförande Magnus Johansson (M) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Monica Avås (M) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Johan Enfeldt, Solweig Eklund, Tina Löfgren, Socialdemokraterna i Enköping yrkar på återremiss av ärendet med motiveringen: "Socialdemokraterna anser att en ny förskola i Skolsta behöver byggas. Under oktober 2023 har det dock uppdagats att bygglov för väsentligt fler hushåll än vad som tidigare varit känt har beviljats i Ekolsund. Samtidigt är en stor del av grunden för behovet av fler förskoleplatser i Skolsta baserat på in- och förbipendling från Ekolsund. Med ett relativt lite antal barn i Ekolsund vore det rimligt med en lösning där de har förskola i Skolsta. Med väsentligt fler bostäder än tidigare känt i Ekolsund är det av flera skäl nödvändigt att överväga om hur behovet av nya förskoleplatser ska fördelas mellan Ekolsund och Skolsta. Detta handlar både om kommunmedlemmarnas behov av och rätt till

förskola på rimligt avstånd, och om planering för ett hållbart samhälle. Att för ett stort bostadsområde planera för långa bilburna transporter till förskolan rimmar illa med Enköpings mål för ett hållbart samhälle. För boende i Ekolsund som pendlar österut och/eller arbetar hemma ter sig en förskola i Skolsta dessutom felplacerad. Utöver detta har vi frågan om framtiden för de två privata förskoleenheterna i Skolsta och Ekolsund. Vi yrkar därför återremiss på ärendet och önskar en redogörelse för:

- Förändrat behov av förskoleplatser i Ekolsund och Skolsta med hänsyn till det väsentligt större antalet bygglov.

- En avstämning med den privata utföraren för att i görligaste mån kunna väga in detta i beslut om hur stor förskola som kommer att behövas i Skolsta.

Givet behovet av lokaler för skolan i Skolsta och att det tillfälliga bygglov som förskolan använder håller på att gå ut måste frågan hanteras skyndsamt och i samråd med samhällsbyggnadsförvaltningen."

Beslutsgång

Ordföranden ajournerar ärendet vid kl. 10:30 till att behandlas i slutet av dagens sammanträde. Behandlingen av ärendet återupptas kl. 13:30.

Ordföranden finner att det finns ett yrkande om återremiss av ärendet.

Ordföranden ställer proposition enligt: yrkandet om återremiss mot att ärendet ska avgöras idag.

Ordföranden frågar nämnden om ärendet ska återemitteras eller avgöras idag och finner att nämnden beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Ordförande frågar då nämnden om den kan besluta enligt förslaget till beslut och finner att frågan är ja besvarad.

Kopia till:
Tekniska nämnden, för kännedom
Kommunstyrelsen, för åtgärd

Paragraf 34

Ärendenummer UAN2019/25

Beslut om ny förskola i Skolsta

Beslut

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beställer projektering och upphandling av tekniska nämnden för ny förskola med kapacitet för 120 barn i Skolsta.

Beskrivning av ärendet

Utbildningsförvaltningen har av Fastighetsavdelningen beställt en utredning av förskoleplatser i Skolsta. Utredningen innehåller 2 st. förslag med placering av typförskola 6 respektive 8 avdelningar tillsammans med budgetkalkyler och tidplan. Förslag till placering är på fastigheten Litslena-Åby 1:1. Kommunen äger ej marken där förskolan kan placeras. Skolstas befintliga förskola består idag av paviljonger och är i behov av kapacitetsutökning.

Förvaltningens bedömning

År 2030 uppskattas antal efterfrågade förskoleplatser i Skolsta enligt den medel-skattade befolkningsprognosen vara 120 barn. Det går idag 67 barn på förskolan i Skolsta. Tre befolkningsprognoser görs totalt, en lågt, en medel och en högt skattad prognos. Skillnaden mellan utfallen i dessa prognoser är marginell. Årets budgetram är beräknad utifrån den lågt skattade befolkningsprognosen. Det innebär att budget är beräknad på något färre barn än vad den medel-skattade befolkningsprognosen beräknat. Förskolan i Skolsta utgörs idag av paviljonger, för vilka bygglovet inom kort upphör. Därför behövs en permanent lösning. Det är idag trångt med plats på grundskolan i Skolsta och eftersom förskolan står bredvid grundskolan skulle grundskolan kunna använda förskolans nuvarande lokaler för sin sexårsverksamhet om en ny förskola byggs. Utomhuspedagogik bedrivs redan, vilket innebär att det skulle räcka att bygga en förskola med kapacitet för 120 barn. Utbildningsförvaltningen föreslår därför att utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beställer projektering och upphandling av tekniska nämnden för ny förskola med kapacitet för 120 barn i Skolsta.

Kopia till:
Tekniska nämnden
Kommunledningskontoret

Justerarnas signaturer

Intygas att kopian överensstämmer med originalet

Paragraf 121

Ärendenummer KS2019/284

Startbeslut för investering i ny förskola i Skolsta

Beslut

1. Kommunstyrelsen ger tekniska nämnden i uppdrag att starta projektering och upphandling av ny förskola i Skolsta med 60,0 miljoner kronor som maximal projektbudget.
2. Kommunstyrelsen ger samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att påbörja en planprocess för att möjliggöra en ny förskola i Skolsta enligt fastighetskontorets förstudie.

Beskrivning av ärendet

Kommunledningsförvaltningen har inkommit med en skrivelse i ärendet. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har beslutat att av tekniska nämnden beställa en ny förskola i Skolsta. Dagens förskola består av paviljonger vars bygglov upphör inom kort. Förskolan är också i behov av kapacitetsökning. Tekniska nämnden har beslutat att starta projektering och upphandling under förutsättning att kommunstyrelsen ger startbeslut. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutade 2019-02-27 om driftsbudgeten.

Kommunledningsförvaltningens bedömning

Enligt kommunfullmäktiges riktlinjer för investeringar ska kommunstyrelsen ge ett igångsättningstillstånd/startbeslut för investeringar som överstiger 50 miljoner kronor. Ekonomiska konsekvenser av investeringen är följande:

Utgifter

Totala utgifter för investeringen beräknas till 60,8 miljoner kronor varav 60 miljoner kronor är utgift för byggnation av förskolan och 0,8 miljoner kronor är utgift för inventarier.

Driftkostnader

Preliminär hyreskostnad kalkyleras till cirka 3,7 miljoner kronor. Då dagens hyra är cirka 1,1 miljoner kronor blir hyrans nettoökning cirka 2,6 miljoner kronor. Därtill tillkommer kapitaltjänstkostnader för inventarier med 0,1 miljoner kronor vilket ger en total ökad driftkostnad med cirka 2,7 miljoner kronor.

Engångskostnader 2022

Planen är att förskolan tas i bruk år 2022. Under detta år uppstår en

engångskostnad med totalt cirka 5 miljoner kronor. Orsaken är kvarstående bokfört värde med cirka 4,5 miljoner kronor samt en rivningskostnad med 0,5 miljoner kronor.

Ny förskola i Skolsta finns med i utbildnings-och arbetsmarknadsnämndens senaste plan för investeringsbehov. Markeringsbeloppet är 70 miljoner kronor.

Inför kommande beslut om investeringsplan 2020-2024 finns projektet med i lokalstyrgruppens prioriteringsförslag.

Verksamhetscontroller Ingela Höij, förvaltningschef Frank Stoor och projektchef Rickard Westlöf redogör för ärendet.

Kommunledningsförvaltningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ger tekniska nämnden i uppdrag att starta projektering och upphandling av ny förskola i Skolsta med 60,0 miljoner kronor som maximal projektbudget.

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till kommunfullmäktige

Arbetsutskottet har berett ärendet den 7 maj 2019 och lämnat förslag till beslut.

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ger tekniska nämnden i uppdrag att starta projektering och upphandling av ny förskola i Skolsta med 60,0 miljoner kronor som maximal projektbudget.

Yrkanden

Ulrika Ornbrant (C) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag med följande tillägg:
Kommunstyrelsen ger samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att påbörja en planprocess för att möjliggöra en ny förskola i Skolsta enligt fastighetskontorets förstudie.

Kopia till:
Tekniska nämnden, för åtgärd
Plan- och exploateringsavdelningen, för åtgärd

Paragraf 195

Ärendenummer KS2022/1040

Kommunfullmäktiges årsplan med budget 2024 och plan för 2025-2026, investeringsbudget, skattesats samt taxor och avgifter för 2024

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

1. anta kommunstyrelsens förslag till Årsplan med budget 2024 och plan 2025–2026 samt investeringsbudget 2024 och plan 2025–2028, daterad 2023-10-17. Förslaget grundas på:
  - Skattesats på 21:34 kronor för år 2024
  - Resultatet, exklusive exploateringsvinster och gatukostnadsersättningar, ska inte understiga 1,0 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning år 2024
  - Soliditeten för skatte- och taxefinansierad verksamhet ska inte understiga 25 procent år 2024
  - Självfinansieringsgraden för skattefinansierade investeringar ska inte understiga 44 procent år 2024
2. kommunstyrelsen får besluta om fördelning av 22 miljoner kronor till nämnderna för särskilda satsningar på vissa personalgrupper,
3. kommunstyrelsen ska hålla kommunfullmäktige underrättad om de beslut som fattas med stöd av punkt 2,
4. anta nämndernas och kommunstyrelsens förslag till taxor och avgifter för år 2024,
5. kommunstyrelsen har under år 2024 rätt att nyupplåna, det vill säga öka kommunens skulder, med maximalt 660 miljoner kronor,
6. kommunstyrelsen har under år 2024 rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under år 2024,
7. år 2024 är den kommunala borgensramen för kommande proprieborgensåtaganden avseende Enköpings kommuns moderbolag upp

till ett totalt högsta belopp om 360 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader,

8. år 2024 är den kommunala borgensramen för kommande proprieborgensåtaganden avseende AB Enköpings Hyresbostäder upp till ett totalt högsta belopp om 2 400 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader,
9. år 2024 är den kommunala borgensramen för kommande proprieborgensåtaganden avseende Ena Energi AB upp till ett totalt högsta belopp om 150 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader,
10. år 2024 är den kommunala borgensramen för kommande proprieborgensåtaganden avseende kommunalförbundet Räddningstjänsten Enköping-Håbo sänkt till 10 miljoner kronor för Enköpings kommun,
11. borgensavgifterna för kommande borgensåtaganden avseende direkt och indirekt helägda kommunala bolag, uppgår under år 2024 till;
  - 0,90 procent för Enköpings kommuns Moderbolag AB
  - 0,63 procent för AB Enköpings Hyresbostäder
  - 0,70 procent för ENA Energi AB,
12. färdtjänstresenärer ska från 1 januari 2024 erbjudas arbetsresor till ett subventionerat pris som motsvarar avgiften för en månadsbiljett i kollektivtrafiken.

Reservationer

Jesper Englundh (S), Johan Engwall (S), Hans Olsson (S), Linda Johansson (S), Matz Keijser (S), Ros-Mari Bålöw (S), Solweig Eklund (S), Solweig Sundblad (S), Tina Löfgren (S), Åsa Andersson (S), Sara Skoglund (S), Theo Caldwell (S), Ingun Sandström (S), Britta Dalved (V), Sverker Scheutz (V) Neil Ormerod (V), Angelika Bergfeldt (SD), Benjamin Albertsson (SD), Rickard Daxner (SD), Ronny Holmberg (SD), Barbara Ciolek (SD) och Jesper Smith (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Beskrivning av ärendet

Enligt 11 kap. 5 § kommunallagen ska kommunen varje år upprätta en budget för nästa kalenderår (budgetår). I budgeten ska skattesatsen samt anslagen anges.

Av budgeten ska det vidare framgå hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut. De finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska anges. Budgeten ska även innehålla en plan för verksamheten under budgetåret. I planen ska det anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Budgeten ska också innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgetåret ska då alltid vara periodens första år.

Yrkanden

Peter Book (M), Anders Wikman (NE), Svante Forslund (L), Ulrika Ornbrant (C), Magnus Hellmark (C), Tuija Rönnback (NE), Madlin Marouki (KD), Ingvar Magnusson (NE), Krister Larsson (M), Ingvar Magnusson (KD), Kristina Eriksson (KD), Andre Nyman van der Kaay (C), Magnus Johansson (M) och Per-Anders Staav (NE) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut tillika den styrande majoritetens budgetförslag, att kommunfullmäktige beslutar att:

1. anta kommunstyrelsens förslag till Årsplan med budget 2024 och plan 2025–2026 samt investeringsbudget 2024 och plan 2025–2028, daterad 2023-10-17. Förslaget grundas på:
  - Skattesats på 21:34 kronor för år 2024
  - Resultatet, exklusive exploateringsvinster och gatukostnadsersättningar, ska inte understiga 1,0 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning år 2024
  - Soliditeten för skatte- och taxefinansierad verksamhet ska inte understiga 25 procent år 2024
  - Självfinansieringsgraden för skattefinansierade investeringar ska inte understiga 44 procent år 2024
2. kommunstyrelsen får besluta om fördelning av 22 miljoner kronor till nämnderna för särskilda satsningar på vissa personalgrupper,
3. kommunstyrelsen ska hålla kommunfullmäktige underrättad om de beslut som fattas med stöd av punkt 2,
4. anta nämndernas och kommunstyrelsens förslag till taxor och avgifter för år 2024,
5. kommunstyrelsen har under år 2024 rätt att nyupplåna, det vill säga öka kommunens skulder, med maximalt 660 miljoner kronor,

6. kommunstyrelsen har under år 2024 rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under år 2024,
7. år 2024 är den kommunala borgensramen för kommande proprieborgensåtaganden avseende Enköpings kommuns moderbolag upp till ett totalt högsta belopp om 360 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader,
8. år 2024 är den kommunala borgensramen för kommande proprieborgensåtaganden avseende AB Enköpings Hyresbostäder upp till ett totalt högsta belopp om 2 400 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader,
9. år 2024 är den kommunala borgensramen för kommande proprieborgensåtaganden avseende Ena Energi AB upp till ett totalt högsta belopp om 150 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader,
10. år 2024 är den kommunala borgensramen för kommande proprieborgensåtaganden avseende kommunalförbundet Räddningstjänsten Enköping-Håbo sänkt till 10 miljoner kronor för Enköpings kommun,
11. borgensavgifterna för kommande borgensåtaganden avseende direkt och indirekt helägda kommunala bolag, uppgår under år 2024 till;
  - 0,90 procent för Enköpings kommuns Moderbolag AB
  - 0,63 procent för AB Enköpings Hyresbostäder
  - 0,70 procent för ENA Energi AB,

Jesper Englundh (S), Ros-Mari Bälöw (S), Åsa Andersson (S), Ingun Sandström (S), Linda Johansson (S), Tina Löfgren (S), Matz Keijser (S), Solveig Eklund (S) och Solveig Sundblad (S) yrkar att kommunfullmäktige ska besluta i enlighet med Socialdemokraternas budgetförslag.

Sverker Scheutz (V), Neil Ormerod (V) och Britta Dalved (V) yrkar att kommunfullmäktige ska besluta i enlighet med Vänsterpartiets budgetförslag.

Benjamin Albertsson (SD) yrkar att kommunfullmäktige ska besluta i enlighet med Sverigedemokraternas budgetförslag.

Krister Larsson (M) yrkar på följande tilläggsyrkande till kommunstyrelsens förslag till beslut:

12. Färdtjänstresenärer skall från 1 januari 2024 erbjudas arbetsresor till ett subventionerat pris som motsvarar avgiften för en månadsbiljett i kollektivtrafiken.

Johan Engwall (S) yrkar bifall till Socialdemokraternas budgetförslag och bifall till Krister Larsson (M) tilläggsyrkande. Utöver det yrkar Johan Engwall (S) att i punkt 4 i kommunstyrelsens förslag till beslut, på sidan 122 i bilagan Taxor och avgifter 2024, under rubrikerna "Avgift för grävning och återställning av allmän platsmark" samt "Vite för grävning och återställning allmän platsmark" har det tillkommit 8 nya avgifter/viten. Vi har inget emot avgifterna som sådana men problemet är att de inte finns reglerade i något styrdokument.

Det regelverk som entreprenörer hänvisas till är "Anvisningar för grävning i Enköpings kommun" här hanteras ingen av dessa nya avgifter. Styrdokumentet är från 2018 och är i behov av att revideras om dessa nya avgifter ska kunna införas annars blir det som att bestämma böterna först och skriva lagboken sen.

1. alla nya avgifter under ovan nämnda rubriker stryks.
2. nya anvisningar för grävning tas fram och att taxor och avgifter revideras när styrdokumentet vunnit laga kraft.

Sverker Scheutz (V) yrkar bifall till Krister Larssons (M) tilläggsyrkande.

Krister Larsson (M) yrkar avslag till Johan Engwalls (S) ändringsyrkande.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns fyra förslag till beslut, vilka är kommunstyrelsens förslag till beslut tillika den styrande majoritetens budgetförslag, Socialdemokraternas budgetförslag, Vänsterpartiets budgetförslag och Sverigedemokraternas budgetförslag.

Utöver det finns det ett tilläggsyrkande, vilket är Krister Larssons (M) yrkande och ett ändringsyrkande, vilket är Johan Engwalls (S) yrkande.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige först kan hantera förslag till beslut och därefter hantera tilläggs- och ändringsyrkandena och finner så.

Ordförande ställer därför de fyra förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige har beslutat i enlighet med kommunstyrelsens förslag till beslut.

Votering begärs och ska genomföras.

Ordförande meddelar att kommunstyrelsens förslag tillika majoritetens budgetförslag till budget, utgör huvudförslaget.

Utse motförslag - omröstning 1

Ordförande utser Socialdemokraternas budgetförslag som förstahandsalternativ i omröstningen om att utse motförslag till huvudförslaget.

Ordförande ställer därför Vänsterpartiets- och Sverigedemokraternas budgetförslag mot varandra och finner att Sverigedemokraternas budgetförslag har vunnit.

Utse motförslag - omröstning 2

Ordförande ställer därefter Socialdemokraternas- och Sverigedemokraternas budgetförslag mot varandra och finner att kommunfullmäktige har beslutat att utse Socialdemokraternas budgetförslag som motförslag till huvudförslaget.

Huvudomröstning - omröstning 3

Kommunfullmäktige godkänner följande beslutsgång:
JA-röst för bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.
NEJ-röst för bifall till Socialdemokraternas budgetförslag.

Huvudomröstningsresultat

Med 29 JA-röster mot 13 NEJ-röster (9 avstår) beslutar kommunfullmäktige i enlighet med kommunstyrelsens förslag till beslut.

Tilläggs- och ändringsyrkanden

Ordförande frågar därefter om kommunfullmäktige avslår eller bifaller Krister Larssons (M) tilläggsyrkande och finner bifall.

Ordförande frågar därefter om kommunfullmäktige beslutar att avslå eller bifalla Johan Engwalls (S) ändringsyrkande och finner avslag.

Huvudomröstningsresultat

Namn	JA-röst	NEJ-röst	Avstår
Bitte Myrsell (M)	X		
Jan Hannebo (M)	X		

Josephine Närholm (M)	X		
Krister Larsson (M)	X		
Peter Book (M)	X		
Tina Rudolphson (M)	X		
Ritva Sunnanå-Ericson (M)	X		
Magnus Johansson (M)	X		
Agneta von Schoting (NE)	X		
Anders Wikman (NE)	X		
Ingvar Magnusson (NE)	X		
Tuija Rönnback (NE)	X		
Thomas Ekblom (NE)	X		
Per-Anders Staav (NE)	X		
André Nyman van der Kaay (C)	X		
Magnus Hellmark (C)	X		
Rebecka Lindström (C)	X		
Ulrika Ornbrant (C)	X		
Kristina Eriksson (KD)	X		
Madlin Marouki (KD)	X		
Per Elfving (KD)	X		
Kenneth Hällbom (MP)	X		
Rose Adan Hassan (MP)	X		
Svante Forslund (L)	X		
Jesper Englundh (S)		X	
Johan Engwall (S)		X	
Linda Johansson (S)		X	
Matz Keijser (S)		X	
Ros-Mari Bålöw (S)		X	

Solweig Eklund (S)		X	
Solweig Sundblad (S)		X	
Tina Löfgren (S)		X	
Åsa Andersson (S)		X	
Sara Skoglund (S)		X	
Theo Caldwell (S)		X	
Ingun Sandström (S)		X	
Britta Dalved (V)			X
Sverker Scheutz (V)			X
Neil Ormerod (V)			X
Angelika Bergfeldt (SD)			X
Benjamin Albertsson (SD)			X
Jesper Smith (SD)			X
Rickard Daxner (SD)			X
Ronny Holmberg (SD)			X
Barbara Ciolek (SD)			X
Alice Fors Jansson (-)	X		
Anders Lindén (-)	X		
Lars B Jansson (-)	X		
Hans Olsson (S)		X	
Monica Avås (M)	X		
Mats Flodin (M)	X		
Resultat	29	13	9

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag, kommunstyrelsen, 2023-10-24, § 238

Tjänsteskrivelse, kommunledningsförvaltningen, daterad 2023-10-17

Kommunfullmäktiges årsplan med budget 2024 och plan 2025–2026,

investeringsbudget 2024–2028, skattesats samt taxor och avgifter för 2024, daterad 2023-10-17
Protokollsutdrag, kommunstyrelsen, 2023-03-14, § 60
Förslag till taxor och avgifter, Taxor och avgifter för kommunstyrelsen 2024
Protokollsutdrag, miljö- och byggnadsnämnden, 2023-03-15, § 53
Förslag till taxor och avgifter, MBN ALL.2023.623, Revidering av taxa enligt livsmedelslagen 2024, inklusive bilaga
Protokollsutdrag, miljö- och byggnadsnämnden, 2023-03-15, § 54
Förslag till taxor och avgifter, MBN ALL.2023.624, Revidering av taxa enligt miljöbalken 2024, inklusive bilaga
Protokollsutdrag, socialnämnden, 2023-03-28, § 56
Förslag till taxor och avgifter, SN2023/105, Taxor och avgifter, inklusive bilaga
Protokollsutdrag, tekniska nämnden, 2023-03-23, § 31
Förslag till taxor och avgifter, TF2023/159, Taxor och avgifter för teknisk nämnd 2024, inklusive bilagor
Protokollsutdrag, upplevelsenämnden, 2023-05-25, § 56
Förslag till taxor och avgifter, UPN2023/11, Taxor och avgifter 2024, inklusive bilagor
Protokollsutdrag, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, 2023-05-17, § 90
Förslag till taxor och avgifter, UAN2022/17, Revidering av utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens förslag på taxor och avgifter 2024
Protokollsutdrag, vård- och omsorgsnämnden, 2023-03-29, § 42
Förslag till taxor och avgifter, protokollsutdrag VON 2023/23 § 42, Förslag taxor och avgifter för 2024, inklusive bilaga
Bilaga 1, Taxor och avgifter 2024, daterad 2023-10-17

Beslutet skickas till:

Kommunens förtroendevalda revisorer, för kännedom
Miljö- och byggnadsnämnden, för kännedom
Socialnämnden, för kännedom
Tekniska nämnden, för kännedom
Upplevelsenämnden, för kännedom
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, för kännedom
Valnämnden, för kännedom
Vård- och omsorgsnämnden, för kännedom
Enköpings kommuns moderbolag AB, för kännedom
AB Enköpings hyresbostäder, för kännedom
ENA Energi AB, för kännedom
Räddningstjänsten Enköping-Håbo, för kännedom

Kalkylunderlag investeringar

Sammanfattning

Datum

2023-10-18

Arbetssätt för kalkyl

Kalkyl enligt mall (finns på KomIn)

1. Beställande verksamhetsförvaltning ansvarar för att ta fram kalkylmall och skickar till SBF som börjar med att fylla i sina delar i mallen; hyresuppgift, bokförda värden, rivning, evakuering. SBF returnerar till beställande förvaltning.
2. Beställande verksamhetsförvaltning fyller i sina delar av andra verksamhetskostnader och skickar in till KLF controller.
3. KLF controller stämmer av helheten i kalkylen och returnerar godkänd kalkyl till berörda förvaltningar. Slutlig kalkyl (originalet) sparas hos KLF.
4. Finns projektledare i kalkylskedet (extern/intern) ansvarar denne för att slutlig kalkyl enligt mall överensstämmer med kalkyl i förstudie m m.

Driftansvarig nämnd:

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd

Projektnamn:

Förskola Skolsta

Förstudie: Ange namn och datum

Kort beskrivning av investering om förstudie ej finns

Upphandling nr 2

Total investeringsutgift

75,0

Förändring driftkostnad per år (investeringsprojektet)

3,6

Förändring driftkostnad ersättning till annan huvudman

2,1

5,7

Engångskostnader

2,3

Resultatpåverkande poster av engångskaraktär

Beskrivning

	2023	2024	2025	2026	2027
Bokförda värden/utrangeringar	SBF				2,00

Rivning- som kostnad (paviljong)	SBF					0,30
Evakueringskostnader	SBF					
Försäljningar						
Flyttkostnader	V-het					
Minskade intäkter	V-het					
Övriga resultatpåverkande poster, specificera	V-het					
Summa		0,00	0,00	0,00	0,00	2,30

Kalkylunderlag investeringar

Specifikation av investeringsutgifter och förändring av kostnader och intäkter

Datum

2023-10-18

1,50%

Investeringsutgifter (Fastighet, inventarier, anläggning, teknisk utrustning m m)		Utgift	Nyttjande- period	Avskriv- ning	Ränta	Kapital- tjänst- kostnad	Hyres- indikation
Fastighet	SBF	74,00					4,10
Infrastruktur	SBF			#DIV/0!			
Inventarier	V-het	1,00	10	0,10	0,02	0,12	
Anläggning	V-het			#DIV/0!			
Teknisk utrustning/tillbehör	V-het			#DIV/0!			
Övrigt	V-het			#DIV/0!			
Summa		75,00		#DIV/0!	0,02	0,12	

Förändring av hyreskostnader

Nuvarande hyra (-)	V-het					-0,60	
Ny hyresnivå (+)	V-het						4,10
Summa hyresförändring							3,50

Förändring av verksamhetens övriga kostnader

(personalkostnader, licenser/support, städ, måltider, förbrukningsmaterial m m)

		Ökning (+)/ minskning (-)	Föränd- ring i tkr
	V-het		0,00
	V-het		0,00
	V-het		0,00
	V-het		0,00
Summa			0,00

Förändring av verksamhetens intäkter

(uthyrning, försäljning m m)

		Ökning (-)/ minskning (+)	Föränd- ring i tkr
	V-het		0,00
	V-het		0,00
	V-het		0,00
Summa			0,00

Summa förändring driftkostnad		3,62
Nämndens delfinansiering (-)		0,00
Total förändring av driftkostnad		3,62

Investeringen tas i bruk 2027-08-01
Driftkostnad per månad *) **0,30**

Driftkostnad per år	2024	2025	2026	2027	2028
Driftkostnad per år				1,51	2,11